

De klimaat-, dierenwelzijns- én gezondheidsimpact van de veehouderij vraagt om fundamentele keuzes

De ontwerp-AMvB richt zich op dierenwelzijn in de houderijfase, maar laat structurele vragen onbesproken: hoe lang houden we vast aan een systeem dat niet alleen dieren structureel schade toebrengt, maar ook het klimaat ontwricht én schadelijk is voor de volksgezondheid?

Dierlijke productie is een van de grootste veroorzakers van methaanuitstoot, landgebruik, ontbossing en biodiversiteitsverlies. Daarbovenop komen de gezondheidseffecten van overmatige vlees- en zuivelconsumptie. Volgens een recente studie in *Nature Medicine* (2025) zouden miljoenen vroegtijdige sterfgevallen per jaar voorkomen kunnen worden als mensen wereldwijd overstappen op meer plantaardige voeding.

Voor de dieren zelf is het huidige systeem even desastreus. Ook met deze ontwerp-AMvB leven miljoenen dieren opgesloten, kunnen nauwelijks natuurlijk gedrag vertonen en worden op jonge leeftijd gedood – voor een systeem dat zowel mensen als planeet ziek maakt. Dat is een tragisch en moreel onhoudbaar compromis.

De feiten over plantaardige eiwittransitie:

- De Wereldbank (2024) schat dat een wereldwijde verschuiving naar plantaardige eiwitten jaarlijks 6,1 Gt CO₂-equivalent kan besparen – vergelijkbaar met wereldwijde herbebossing.
- Plantaardige eiwitten zijn 9 keer effectiever voor klimaatmitigatie dan innovaties binnen de veehouderij (De Wereldbank, 2024).
- Boston Consulting Group (2022) rangschikt investeringen in plantaardige eiwitten als de meest efficiënte klimaatmaatregel per euro.
- Volgens *Nature Medicine* (2025) kunnen plantaardige dieetverschuivingen jaarlijks miljoenen levens redden.
- Minder veehouderij betekent minder dierenleed, meer natuur, betere luchtkwaliteit én gezondere mensen.

Aanbevelingen:

- Leg reductiedoelen vast voor de omvang van de veestapel en de productie van dierlijke eiwitten in Nederland.
- Stimuleer een verschuiving naar plantaardige eiwitten, via wetgeving, subsidies, onderwijs en publieke campagnes.
- Maak plantaardige alternatieven niet alleen wenselijk, maar vanzelfsprekend.